

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא קמא

תוכן

- א. ואם היה זקן או חולה נותנה לכל כהן שירצה ועבודתה ועורה לאנשי משמר ... שיכול לעשות על ידי הדחק.....3
- ב. אכילה דכי אכיל על ידי הדחק ... ואכילה גסה לאו כלום הוא.....3
- ג. אם היה כהן טמא בקרבן צבור נותנה לכל מי שירצה ועבודתה ועורה ... לבעלי מומין טהורין שבאותו משמר.....5
- ד. אם היה כהן גדול אונן נותנה לכל כהן שירצה ועבודתה ועורה לאנשי משמר.....6
- ה. כהן גדול מקריב אונן ואינו אוכל ואינו חולק לאכול לערב.....6
- ו. הגוזל את הגר ונשבע לו ומת הרי זה משלם קרן וחומש לכהנים ואשם למזבח.....7
- ז. היה מעלה את הכסף ואת האשם ומת הכסף ינתן לבניו והאשם ירעה עד שיסתאב וימכר ויפלו דמיו לנדבה.....7
- ח. נתן הכסף לאנשי משמר ומת אין היורשין יכולין להוציא מידם.....8
- ט. נתן הכסף ליהויריב ואשם לידעיה יצא.....8
- י. אשם ליהויריב וכסף לידעיה אם קיים האשם יקריבוהו בני ידעיה ואם לא יחזיר ויביא אשם אחר.....8
- יא. שהמביא גזילו עד שלא הביא אשמו יצא הביא אשמו עד שלא הביא גזילו לא יצא 9
- יב. נתן את הקרן ולא נתן את החומש אין החומש מעכב.....9
- יג. גזל הגר שהחזירו בלילה לא יצא החזירו חצאין לא יצא.....9
- יד. גזל הגר שאין בו שוה פרומה לכל כהן וכהן לא יצא ידי חובתו ... שיהא השבה לכל כהן וכהן.....10
- טו. אין חולקין אשם כנגד אשם.....10
- טז. כהנים אין חולקין גזל הגר כנגד גזל הגר מ"ט אשם קרייה רחמנא.....11
- יז. כהנים בגזל הגר ... מקבלי מתנות ... שגזל חמץ שעבר עליו הפסח ... והא לא קא הייב להו מידי דעפרא בעלמא הוא ... שנפללו לו עשר בהמות בגזל הגר.....11
- יח. קנו בתפיסת הבית חייבין ... הלוקח והניתן לו במתנה פטור ממעשר בהמה.....12
- יט. עשרים וארבע מתנות כהונה ניתנו לאהרן ולבניו ... כל העובר עליהם כאילו עובר על כלל ופרט וכלל וברית מלח.....13
- כ. ואלו הן עשר במקדש וד' בירושלים ועשר בגבולים.....13

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא קמא

- בא. עשר במקדש ... ושירי מנחות.....14
- א. בשר הטמאת אחד הטאת העוף שכולה נאכלת לכהנים ואין למזבח אלא דמה בלבד ואחד הטאת הבהמה שמקריבין האימורין והשאר נאכל לכהנים.....14
- ב. ובשר האשם בין תלוי שבא על הספק של הייבי כריתות בין ודאי והן חמש אשמות של מעילות ושל גזלות ושל שפחה חרופה ושל נזיר ושל מצורע.....15
- ג. וזבחי שלמי ציבור הן כבשי עצרת שבאין עם שתי הלחם והן קדשי קדשים. 15
- ד. ומותר העומר שהעומר נקמץ ושיריו נאכל לכהנים.....15
- ה. ושירי מנחות ישראל הנקמצות שנאכלין כדין קדשי קדשים, אבל מנחת כהנים אינה נאכלת ונקטרת כליל.....15
- ו. ושתי הלחם המוהאים בשבועות.....15
- ז. ולחם הפנים שמחליפים כל שבת.....15
- ח. ושירי לוג שמן של מצורע שנשאר אחר הזאותיו ונאכל לכהנים.....15
- כב. וארבע בירושלים הבכורה והביכורים והמורם מן התודה ואיל נזיר ועורות קדשים 15
- א. חזה ושוק של שלמים, שהן קדשים קלים כדין שלמים ונאכלין בכל העיר לכהנים לבניהן ובנותיהן.....15
- ב. והמורם מן התודה להן והם, החזה ושוק, וחלה א' ורקיק א' ומצה א' וחמץ א'. 15
- ג. והמורם מאיל נזיר, והם חזה ושוק וחלה א' ורקיק א' וזרוע בשלה.....16
- ד. ובכור בהמה טהורה, שמקריבין אותה, ובשרו נאכל לכהנים בירושלים.....16
- ה. והבכורים, שאין נאכלין אלא בירושלים.....16
- כג. ועשרה בגבולין תרומה ותרומת מעשר וחלה וראשית הגז והמתנות ופדיון הבן ופדיון פטר חמור ושדה אחוזה ושדה חרמים וגזל הגר.....16
- א. התרומה.....16
- ב. ותרומת מעשר.....16
- ג. והחלה ושלשתן קדש, שאסורין לזרים ולטמאים.....17
- ד. וראשית הגז.....17
- ה. ושדה אחוזה שהקדישוה בעליה ולא פדאה הבעלים או בנו עד היובל, אלא אחר פדאה יוצאה לכהנים ביובל בחנם, ואם לא פדאה אדם נותנין הכהנים דמיה ופודין אותה, ושניהן חולין.....17

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת בבא קמא

- א. המתנות הן זרוע לחיים וקיבה מבהמות חולין, וזה נוהג גם בחו"ל אולם דעת הרבה פוסקים שאין נוהג אלא בא"י וכן המנהג.....17
- ב. ופדיון הבן.....17
- ג. ופדיון פטר המור, שפודהו בשה או בשויו ונותן לכהן.....17
- ד. וגזל הגר, שאין לו יורשים ונשבע לו שאין לו בידו כלום ואח"כ מת הגר צריך לשלם לכהנים כמו שהתבאר.....17
- ה. וחרמי כהנים שדינם שאם החרים דבר לכהנים כ"ז שהן בבית הבעלים הן כהקדש לכל דבריהם, נתנו לכהן הרי הוא כחולין לכל דבריהם.....17
- כד. הטאת שמתו בעליה הלכתא גמירי לה דלמיתה ... אשם נמי הלכתא גמירי לה כל שבחטאת מתה באשם רועה.....18

דף קי.

א. ואם היה זקן או חולה נותנה לכל כהן שירצה ועבודתה ועזרה לאנשי משמר ... שיכול לעשות על ידי הדחק

כהן שהיה לו קרבן והיה זקן או¹ חולה, שלהקריב בעצמו יכול ע"י הדחק, ולאכול אינו יכול נותנה לכל כהן שירצה, שכשם שהוא יכול להקריב כך יכול למנות אחר שליח במקומו, אבל עבודתה ועזרה לאנשי משמר שמכיון שאינו יכול לאכול, ואפילו כשיכול לאכול ע"י הדחק לאו שמה אכילה, ולכן גם שליח אינו עושה.

ואם אינו יכול לעבוד כלל, הרי הקרבן כולו לאנשי משמר.

ב. אנילה דני אניל על ידי הדחק ... ואנילה גסה לאו כלום הוא

¹ רמב"ם הלכות בלי המקדש פרק ד הלכה ח, ערוך השולחן העתיד הלכות בלי המקדש סימן כב סעיף כב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת בבא קמא

כבר התבאר במסכת פסחים דף נט. אכילת החטאת² והאשם ושאר קרבנות מצות עשה שנאמר (שמות כט פסוק לג) וְאָכְלוּ אֹתָם אֲשֶׁר בָּפֶרֶתָּם, ונצטוו בזה הכהנים לאכול את חלקי בשר הקרבנות שניתנו להם לאכילה, ובאכילתם של הכהנים הבעלים מתכפרים³. ונמנה ציווי זה כמצות עשה⁴. והכהן מברך⁵ אשר קדשנו בקדושתו של אהרן וצונו לאכול חטאת או אשם.

וצריך שיהיו על השבע, לפיכך היתה להם⁶ אכילה מועטת, אוכלין עמה⁷ חולין ותרומות כדי שתהיה נאכלת עם השבע.

היתה להן אכילה מרובה, אין אוכלין עמה חולין ותרומה כדי שלא תהיה נאכלת אכילה גסה⁸, וכן בשירי המנחות.

וכבר התבאר במסכת שבת דף עו. שמאכל שאינו ראוי לאכילה אלא מדוחק. אינו מאבד את השיבותו לענין שיעורו להתחייב כשמוציאו בשבת לרה"ר, או להאסר בבשולי גוים, בחיוב פאה, בחיוב תרומות ומעשרות ובטמאת אוכלין.

להלן מספר דוגמאות.

בהוצאה בשבת – המוציא מרשות לרשות בשבת אינו חייב עד שיוציא שיעור שמועיל. והמוציא תבן של קטניות שמאכל גמל הוא, בשביל פרה, והיה בו שיעור כמלא פי פרה שהוא פחות ממלא פי גמל על אף שאין הפרה אוכלתו אלא על ידי הדחק, שמה אכילה וחיוב.

² רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק י הלכה א

³ ואע"פ שפסוק זה נאמר לגבי אכילת קרבנות המילואים שהקריבו בשמונת ימי המילואים שהנכו בהם את המשכן, מ"מ למדו שהוא הדין לחטאת ואשם ושאר קדשים הנאכלים לכהנים שאכילתם מצוה ר

⁴ ברמב"ם עשה פט, חינוך מצוה קב, סמ"ג עשין קפד, רס"ג עשה קכב יראים צו אזהרות ר' שמעון אבן גבירול –זהר הרקיע עשה נד

⁵ מלתא דפשיטא היא. משנה למלך שם.

⁶ רמב"ם שם הלכה יא

⁷ מפשט דברי רבינו נראה שנאכלין יחד במקום אחד דהיינו בעזרה ודבר זה הוא מחלוקת רש"י והתוס' עיין להמל"מ ז"ל מעשה רקח שם

⁸ עיין יומא דף פ. שלענין תרומה ויוה"כ אינו חייב באכילה גסה אולם התם איירי בקץ במזונו והכא באכילה על ידי הדחק ועיין משנה למלך הלכות יסודי התורה פרק ה הלכה ח

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ץ 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת בבא קמא

בבישולי גויים – כל הנאכל כמות שהוא חי, אין בו משום בישולי גויים. הפוסקים חילקו בין דברים שאינם נאכלים חיים אלא בדוחק גדול, שאינם נחשבים נאכל כמות שהוא חי ואסורים, לבין הנאכלים על ידי הדחק שיש מתירים שנחשבים שנאכל כמות שהוא חי.

לפיכך דגים קטנים שמלחן ישראל או עובד כוכבים, הרי הן כמו שנתבשלו מקצת בישול. ואם צלאן עובד כוכבים, אחר כן, מותרים. אבל דגים מלוחים גדולים, אינם נאכלים אלא ע"י הדחק לפיכך אם צלאן עובד כוכבים, אסורים, ויש מתירין. וכן כל דבר שנאכל חי על ידי הדחק, ובשלו עובדי כוכבים, דינו כדגים גדולים. ובסתם דג גדול אינו מוכשר לאכילה ע"י מליחה אבל ודאי אם אירע גם דג גדול שהכשיר לאכילה ע"י מליחה מותר לכו"ע. וכן בדגים קטנים אם ידעינן שלא הוכשרו לאכילה רק ע"י הדחק תלוי במחלוקת הנ"ל.

ביצה, אף על פי שראויה לגומעה חיה, אם בשלה עובד כוכבים, אסורה לכו"ע מכיון שאינה נאכל חיה כמות שהיא אלא על ידי דוחק גדול.

וכן תמרים המרים קצת, שאינם נאכלים אלא על ידי דוחק גדול, אם בשלם עובד כוכבים, אסורים. וכן הדין בירקות שאינם נאכלים חיים כגון תפוזים קישואים וכדומה.

בחייב פאה – כל שהוא אוכל חייב בפאה, אבל מאכלים שנאכלים על ידי הדחק אינם אוכלין מעיקרם, ואין חייבים בפאה. וכשהמין כולו נאכל כרגיל, ורק חלק ממינו מתקלקל במשך הזמן עד שאינו ראוי לאכילה אלא על ידי הדחק, נחשב אוכל וחייב בפאה.

ג. אם היה כהן טמא בקרבן צבור נותנה לכל מי שירצה

ועבודתה ועזרה... לבעלי מומין טהורין שבאותו משמר

כמו בקרבן יחיד של הכהן אינו משועבד לתתם לאנשי משמר אלא מקריב מי שירצה כמבואר לעיל דף קט: כמו כן בקרבן ציבור, כשכל הכהנים טמאים בטל המשמר, ומקריב מי שירצה.

ואם הוא מקרבנות הנאכלות כגון שעירי הטאות של מוספין, והכהנים טמאים ואפשר להקריבן שלא תטמא הבשר⁹, יקריב מי שירצה, אפילו שלא

⁹ ואל יפלא בעיניך אם הכהנים טמאים איך יהיה הבשר טהור, דשפיר משכחת לה שישחוט זר דשחיטה כשר בזר, ובשעת קבלת הדם יזהר הכהן שלא יגע בהבשר, ובשעת הקטר חלבים יטול החלב מהשעיר ע"י פשוטי כלי עץ וכיוצא בזה. והטעם שבטלו כאן דין משמר בהקרבה, מפני שהמשמרות לא נעשו אלא לטהורים דאז

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא קמא

מן המשמר, ועבודתה ועורה לבעלי מומין שבאותו משמר. וי"א¹⁰ שברו לבעלי מומין טהורין, ועורו לאנשי משמר הטמאים.

ד. אם היה כהן גדול אונן נותנה לכל כהן שירצה ועבודתה ועורה לאנשי משמר

יתר בכהן גדול מבכהן הדיוט¹¹, שכהן הדיוט כשהוא אונן כיון שבעצמו אינו יכול להקריב אינו יכול לעשות שליח, והרי הכל לאנשי משמר, אבל כה"ג שהוא מקריב אונן ולכן כה"ג כשהוא אונן והיה לו קרבן נותנו לכל כהן שירצה, ועורו ועבודתו ולאנשי משמר וכדין זקן וחולה הנזכר שהגם שכה"ג מקריב אונן, אינו אוכל.

ה. כהן גדול מקריב אונן ואינו אוכל ואינו חולק לאכול לערב

כבר התבאר במסכת יומא דף יג: שכהן¹² גדול עובד כשהוא אונן שנאמר (ויקרא כא פסוק יב) וּמִן הַמִּקְדָּשׁ לֹא יֵצֵא וְלֹא יִחַלֵּל כְּלוּמַר יֵשֵׁב וְיַעֲבֹד עֲבוּדָה שֶׁהִיָּה עוֹסֵק בָּהּ וְאִינָהּ מִתְחַלֵּלֶת. אֲךָ אִינוּ מִתְחִיל בְּעֲבוּדָה אִם הוּא אֲוֹנָן¹³.

י"א שאם כבר העבודה בידו אף שלא התחיל בה יגמרנה, ורק אם לא היתה בידו עבודה לא יקחנה מחדש, וכגון שאם לקח המזרק לקבל הדם אף שעדיין לא התחיל לקבל יגמור, אבל לעולם אם לא לקח המזרק אינו יכול לקבל הדם¹⁴.

יש ריבוי קרבנות, אבל כשכל הכהנים טמאים דאין שם ריבוי קרבנות, דקרבנות יחיד אסורים בטומאה, ולכן בשביל הקרבנות של ציבור דמעטים הם לא תקנו משמורות. והתוס' הקשו שם למה הוי העור לבעלי מומין.

ערוך השולחן העתיד הלכות בלי המקדש סימן כב סעיף כד

¹⁰ דעת הרמב"ם לפי מש"כ בערוה"ש שם כה

¹¹ ערוה"ש שם כו

¹² רמב"ם הלכות ביאת המקדש פרק ב הלכה ו, ט

¹³ משנה למלך שם ו ועיי"ש שכתב שאיסורו מדרבנן גזירה אמו אכילה

¹⁴ משנה למלך שם בדעת תוס וכתב שאפשר שהוא אף דעת הרמב"ם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא קמא

ואף על פי שכהן גדול עובד אונן, אסור לאכול בקדשים שנאמר (שם י פסוק יט) וְאֶבְלְתִי חֲטָאת הַיּוֹם הַזֶּה וְיִטֵּב בְּעֵינַי ה', וכן אינו חולק לאכול בערב.

ז. הגזול את הגר ונשבע לו ומת הרי זה משלם קרן וחומש לכהנים ואשם למזבח

כבר התבאר לעיל דף קט: שהגזול את הגר¹⁵ וכפר ונשבע לו, ומת הגר ואין לו יורשים¹⁶, אף על פי שזקף הגזילה במלוה, חייב להוציא הגזילה מתחת ידו, מדין תורה חייב ליתן הקרן¹⁷ והחומש לכהנים שבאותו משמר, ואח"כ מביא קרבן אשם ומתכפר לו, שנאמר בפ' נשא (במדבר ה פסוק ו – ח) אִישׁ אִזּוּ אִשָּׁה וְגו' וְהִתְנֶדּוּ אֶת חֲטָאתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ וְהָשִׁיב אֶת אֲשָׁמוֹ בְּרֵאשׁוֹ וְחִמִּישְׁתּוֹ יִסֹּף עָלָיו וְנָתַן לְאִשְׁרֵי אֲשָׁם לֹא וְאֲשָׁמוֹ זֶה הוּא הַקֶּרֶן, וְאִם אִין לְאִישׁ נֶאֱלָל לְהָשִׁיב הָאֲשָׁם אֵלָיו הָאֲשָׁם הַמּוֹשָׁב לָהּ לִפְתָּח מִלְּבַד אֵיל הַכִּפָּרִים אֲשֶׁר יִכָּפֵר בּוֹ עָלָיו וְדָרְשׁוּ חֲז"ל וְכִי יֵשׁ לְךָ אָדָם בְּיִשְׂרָאֵל שֶׁאִין לוֹ גּוֹאֲלִים אֵלָּא מְדוּבָר כִּשְׁהִנְגוּל הוּא גַר וּמֵת וְלֹא הֵנִיחַ בָּנִים וּבְנֹת לְיֹרְשׁוֹ וּבְחִיּוֹ כִּפֵּר הַגְּזוּלָן וְנִשְׁבַּע וְאִח"כ רְצוֹנּוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה נֹתֵן הַקֶּרֶן וְהַחֹמֶשׁ לְכַהֲנִים שֶׁל אוֹתוֹ מִשְׁמֵר הָעוֹבֵד בְּבַהֲמ"ק וְאִח"כ מְבִיא קֶרֶבֶן אֲשָׁם וּמִתְכַּפֵּר לוֹ.

ז. היה מעלה את הכסף ואת האשם ומת הכסף ינתן לבניו והאשם ירעה עד שיסתאב וימנר ויפלו דמיו לנדרבה

הגזול¹⁸ את הגר ונשבע לו, ומת הגר והפריש אשמו וגזלתו להעלותן לכהנים, ומת הגזולן קודם כפרה, הרי בני הגזולן יורשים את כסף הגזילה, או הגזילה עצמה, והאשם ירעה עד שיפול בו מום.

¹⁵ שו"ע ונו"כ שם ו וכפירוש הפרישה והגר"א.

¹⁶ קודם שמחזיר להכהנים מחוייב הגזולן להפיש אולי נשאר זרע מהנגזל ויחזיר לו כמו שיבואר להלן בעוה"יית.

¹⁷ ומפני שהתורה קראה לקרן הגזילה אשם דינו כאשם שאין מקריבין בלילה אלא ביום כמו כן אינו מחזיר

הקרן בלילה והחומש נ"ל שיכול להחזיר בלילה כמו שיבואר להלן בעוה"יית.

¹⁸ ערוה"ש שם כד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא קמא

ח. נתן הכסף לאנשי משמר ומת אין היורשין יכולין להוציא

מידם

ואם נתן את הכסף לאנשי משמר ומת קודם כפרה, אין יורשי הגזולין יכולים להוציא מיד הכהנים שנאמר (במדבר שם פסוק י) איש אשר יתן לפניהן לו יהיה

ואפילו היה הגזולין קטן¹⁹ שאין מתנתו מתנה, אין יורשים מוציאים מיד הכהנים²⁰.

ט. נתן הכסף ליהויריב ואשם לידעיה יצא

אין הכהנים²¹ מקריבים את קרבן האשם עד שיחזיר הגזולין את הקרן לפיכך בגזול הגר שאין לו יורשים יזהרו הכהנים שלא לקבל הקרבן קודם הקרן ובמקדש היו כ"ד משמרות והיו מסודרים על סדר השבתות ויכול הגזולין ליתן הקרן למשמר העובד ולהמתין על הקרבן עם המשמר השני ואף שמצוה לאדם להביא קרבנו מיד כשנתחייב בו מ"מ בדיעבד אם המתין על המשמר השני יצא זוכה המשמר הראשון בהכסף והשני בהקרבתו והחומש יכול לשלם אחר"כ גם למשמר שלישי ורביעי.

י. אשם ליהויריב ונסף לידעיה אם קיים האשם יקריבוהו

בני ידעיה ואם לא יחזיר ויביא אשם אחר

¹⁹ הרמב"ם שם וזה שכתב דגם בקטן אין מוציאים מהכהנים לא ידעתי מקורו ואדרבה בילקוט נשא ממעט איש ולא קטן ואפשר שטעמו מפני שבגמ' [שם] אמרו שכסף מכפר מחצה וזה הקטן רצה שיהיה לו כפרה לכן אין ביכולת היורשים למנוע כפרתו ערוה"ש שם כה

²⁰ ומ"מ אינו מובן דאיך אפשר להיות בגזולין קטן והא דין זה א"א להיות רק בנשבע והודה דחייב בקרן וחומש ואשם וקטן אינו בר עונשין שיביא קרבן על השבועה ונהי דלהנזול עצמו צריך להחזיר כשהגזילה בעין כמ"ש ריש סימן שמ"ט אבל להביא קרבן אשם על שבועתו ודאי דאין מקבלין ממנו דהקטן יכול להביא עולה ושלמים ולא הטאת ואשם [ירושלמי פ"א דתרומות] וצ"ל דס"ל להרמב"ם כיון דכסף מכפר מחצה אם אמר הקטן אני רוצה בהשבת הגזילה וליתן לכהנים אין מעכבין על ידו כיון דרצונו בכפרה זו ולא גרע מעולה ושלמים שביכלתו להקריב וכ"ש כסף שאין בו קדושה כלל ולכן אין היורשים מוציאים מידם

²¹ שם סעי' כא כב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא קמא

אם נתן הכסף למשמר ראשון, והקרוב נתן מיד למשמר השני בזמן שהמשמר הראשון עדיין לא כלה, יחזירו בני המשמר השני את הקרוב למשמר הראשון דאין להשני לקבל שלא בזמן משמרתם.

יא. שהמביא גזילו עד שלא הביא אשמו יצא הביא אשמו עד שלא הביא גזילו לא יצא

ואם נתן²² הקרוב להמשמר במשמרתם ואח"כ במשמר השני נתן להשני הכסף קנסינן להו לבני המשמר הראשון שקבלו האשם קודם הכסף ויחזירו גם האשם להשני ונ"ל גם אם קבלו החומש עליהם להחזיר אף על פי שאין החומש מעכב את הכפרה מ"מ כיון שעשו שלא כדין בהאשם קנסינן להו בכולהו ואם כבר הקריבו הקרוב יביא קרוב אחר דאשם שנקרב קודם הבאת הקרן לא יצא בו ידי חובתו והאשם פסול והכהנים לא זכו רק בהעור.

יב. נתן את הקרן ולא נתן את החומש אין החומש מעכב

אין הכהנים²³ מקריבים את קרוב האשם עד שיחזיר הגזול את הקרן אבל החומש אינו מעכב שאם נתן את הקרן והקריב האשם נתכפר לו דאין החומש מעכב הכפרה ודבר זה למדנו מהקדש שאם נהנה מקדש חייב בקרן וחומש ואשם מעילות וכתוב שם באיל האשם ונסלה לו ואיל הוא הקרוב ואשם הוא הקרן ולמדנו שהקרוב והקרן מעכבים ואין החומש מעכב ומ"מ חייב ליתן את החומש אחר הכפירה ואם לאו לא יצא י"ח במה שגזרה עליו התורה ואף שיש לו כפרה על עון השבועה אבל עון הגזול לא נתכפרה בלא החומש.

יג. גזל הגר שהחזירו בלילה לא יצא החזירו חצאין לא יצא

מפי השמועה למדו שזה שני בתורה (שם פסוק ה) ואם אין לאיש גזל בגר שמת ואין לו יורשים הכתוב מדבר ואשם זה האמור כאן הוא הגזל או דמי

²² שם סעי' כב

²³ שם סעי' כא

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא קמא

הגזילה. לפיכך המחזיר²⁴ גזל הנגר דינו כאשם שאין מקריבין בלילה אלא ביום כמו כן אינו מחזיר הקרן בלילה²⁵. ואם החזיר בלילה לא יצא.

וכן אינו מחזיר להם מעט מעט רק כל הגזילה כאחת²⁶.

יד. גזל הנגר שאין בו שוה פרוטה לכל כהן וכהן לא יצא ידי חובתו... שיהא השבה לכל כהן וכהן

צריך שיגיע שוה²⁷ פרוטה לכל כהן שבאותו משמר, שנאמר המושב לה' לפנהין ולא כתיב לכהנים שתהא השבה לכל כהן וכהן.

דף קי:

טו. אין חולקין אשם כנגד אשם

אמרו²⁸ חכמים²⁹ אין חולקין מנחה כנגד מנחה אפילו מעשה מחבת כנגד מעשה מחבת או סלת כנגד סלת, אלא כל אחת ואחת חולקין שיריה בפני עצמה.

²⁴ ערוה"ש שם יז

²⁵ והחומש נ"ל שיכול להחזיר בלילה. ערוה"ש שם

²⁶ והרמב"ם ז"ל השמיט זה ולא ידעתי למה ערוה"ש שם

²⁷ רמב"ם שם הלכה ז

²⁸ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק י הלכה טו טז

²⁹ ולמה חלק הכתוב במנחות בין מנחות האפויות ומנחת הסלת, שהרי באפויות הוא אומר כל המנחה אשר תאפה בתנור לכהן המקריב אותה לו תהיה, ובמנחת הסלת הוא אומר וכל מנחה בלולה בשמן וחרבה לכל בני אהרן תהיה איש כאחיו, שהאפויה כשחולקין אותה אנשי בית אב כל שיגיע לו חלקו אפילו כזית פת הרי הוא ראוי לו שהרי אוכלו מיד, אבל הסלת אם יחלקוה ביניהן נמצא מגיע לזה מלא כפו סלת או פחות שאינו ראוי לא ללוש אותו ולא לאפותו לפיכך היה עולה על הדעת שיחלקו מנחה כנגד מנחה ולא יחלקו מנחה זו בפני עצמה על כל אנשי בית אב, הוצרך הכתוב לומר בה לכל בני אהרן תהיה איש כאחיו לומר שיחלקוה בפני עצמה. רמב"ם שם, וכתב בהר המוריה "דברי עצמו הם וראויים אליו ועיי"ש ברמב"ן על התורה שנדחק בזה ועיין בלח"מ מש"כ בזה ובקרבן אהרן שם שהאריך בזה יעו"ש".

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת בבא קמא

וכן אין חולקין עוף כנגד עוף³⁰, ולא הטאת כנגד הטאת, ולא חזה ושוק כנגד חזה ושוק, אלא כל חלק וחלק חולקין אותו ביניהן בשוה.

טז. כהנים אין חולקין גזל הגר כנגד גזל הגר מ"ט אשם קרייה רחמנא

כשם שבכל קרבן צריכים אנשי משמר לחלק ביניהם ואין חולקין קרבן של אחד כנגד קרבן של אחר³¹, כמו כן אין חולקים גזל כנגד גזל אלא בכל גזילה חולקין ביניהם, וכן אינו מחזיר להם מעט מעט רק כל הגזילה כאחת.

יז. כהנים בגזל הגר ... מקבלי מתנות ... שגזל חמץ שעבר עליו הפסח ... והא לא קא יהיב להו מידי דעפרא בעלמא הוא ... שנפלו לו עשר בהמות בגזל הגר

הכהנים בגזל הגר³² כמקבלי מתנות הם, לפיכך הגזול ממנו חמץ ואין לו יורשים, ועבר עליו הפסח חייב ליתן לכהנים את דמיו כשעת הגזילה, ואף על פי שאם הנגזל היה קיים היה הגזול אומר לו הרי שלך לפניך, אבל כיון דהתורה זיכתה זה לכהנים במתנות כהונה, דכתיב בפ' קרח (במדבר יח פסוק ט) במתנות כהונה זה יהיה לך מקדש תקדשים וגו' אשר ישיבו לי וזהו הגזל שנתבאר שבו שייך לשון השבה, וכיון שעכשיו אינה שוה כלום, אין זה מתנה שהרי אסור בהנאה.

³⁰ ובאמת אם כמה אינם רוצים לקבל חלקם מפני מיעוט הנתינה הרשות בידם ואין זה כמבזה קדשי שמים, דהכי תניא בקדושין שם לעניין לחם הפנים דהצנועין מושכין את ידיהן מפני שלא הגיע רק מעט ע"ש, ואולי אם עשו ביניהם דוה ימושך ידו מזו וזה מזו דמותר דאין זה הלוקה אחד נגד דבר השני אלא המשכת יד מחלוקה וזה לא אסרה תורה. ופשוט הוא דמה שאסרה תורה אסרה אפילו בהסכם כולם, דאין זה שלהם שיהו רשות בידם לעשות כמו שירצו אלא משלחן גבוה קא זכו ואחר שבא לידן הוי שלהם אבל לא קודם וממילא דצריכים לעשות כפי גזירת התורה. ערוך השולחן העתיד הלכות מעשה הקרבנות סימן פב סעיף יא.

³¹ שזה יטול קרבנו של זה וזה קרבנו של זה.
³² ערוך השולחן חושן משפט סימן שסו סעי' ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא קמא

וכן מטעם זה כהן³³ שנפלו לו עשר בהמות בגזל הגר פטורים מן המעשר, שמתנות כהונה מתנות הם, והנותן מתנה פטור מן המעשר.

וכשהכהנים מקבלים הם כממון שלהם ויעשו בו מה שירצו, ואין זה כקדשי קדשים או כקדשים קלים שאין לקדש בהם את האשה וכיוצא בזה.

יח. קנו בתפיסת הבית חייבין... הלוקח והניתן לו במתנה

פטור ממעשר בהמה

לא חייבה תורה במעשר בהמה אלא מהגדל בעדרו מבהמותיו ולא בלקוחים ולא בניתנו לו במתנה³⁴. דכתיב (שמות כב פסוק כח ט) בְּכֹר בְּנֵיךָ תִּתֶּן לִי. כִּן תַּעֲשֶׂה לְשִׂרְךָ לְעֹאנֶךָ וְגו', מה בניך אינם בלקוח ובמתנה, אף עאנך ובקרך אינו בלקוח ובמתנה. וגם שותפות פוטר ממעשר בהמה דכתיב (במדבר יח פסוק טו) בְּאֲדָם וּבְבִהְמָה יִהְיֶה לָּךְ וְלֹא שֶׁל שׁוֹתְפוֹת. אולם אם קנו מתפוסת הבית, שמת והניח יורשים וקנו בהמות מתפוסת הבית קודם החלוקה זה לא מקרי שותפות ששם המת עליהן וכל זמן שלא חלקו הבהמות אף על פי ששאר דברים חלקו, מ"מ הבהמות נחשבות מתפוסת הבית וחייבין במעשר. אמנם כשחלקו הירושה ואח"כ נשתתפו דינם כשותפים דעלמא ופטורין.

לפיכך הלוקח טלאים שנולדו³⁵ בשנה זו או שנתנו לו במתנה, הרי הם פטורים מן המעשר עד שיולדו ברשותו.

וכן השותפין שנשתתפו בבהמות והביא זה מאה טלאים וזה מאה טלאים וערבום ונשתתפו בהן הרי המאטים פטורים מן המעשר שכל טלה מהן כמכור. וכן האחים שירשו טלאים מאביהם הרי הן פטורין מן המעשר.

אבל הנולדים להם בשותפות לאחר מכאן מאלו הבהמות בין לשותפין בין לאחים י"א³⁶ חייבין במעשר, וי"א³⁷ ששותפים לעולם פטורין.

³³ רמב"ם הלכות בכורות פרקו הלכה יג

³⁴ ערוך השולחן העתיד הלכות בכורות ומעשר בהמה סימן רב סעי' א

³⁵ רמב"ם שם הלכה י

³⁶ דעת הרמב"ם שם

³⁷ דעת רש"י ביצה לט ולכן שני שותפין שעשו שותפות כל הולדות שיוולדו בעת השותפות פטורים והכא מיירי בשני אחים שירשו בתפוסת הבית ולכן כל זמן שלא חלקו ביניהם הרי הוא כמו בשל אחד וחייבין

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא קמא

וכן אם היו שותפין במעות וקנו בהמות ממעות השותפות והאחים שקנו בהמות ממעות הירושה הרי הנולדים מהם לאחר מכאן חייבין במעשר שהרי ברשותן נולדו והרי הן כאיש אחד.

יט. עשרים וארבע מתנות כהונה ניתנו לאהרן ולבניו ... כל העובר עליהם כאילו עובר על כלל ופרט וכלל וברית מלח

עשרים וארבע מתנות³⁸ ניתנו לכהנים וכולן מפורשין בתורה, ועל כולן נכרתה ברית לאהרן³⁹, וכל כהן שאינו מודה בהן ואפי' באחת מהן⁴⁰ שאומר בלבו דברי הבל הוא ולא צוה זה הקדוש ברוך הוא אלא משה בדה מלבן אין לו חלק בכהנים, ואין נותנין לו לעשות שום עבודה מעבודות הכהנים לא במקדש ולא בגבולין כגון נשיאות כפים ואין עולה לתורה ראשון⁴¹. ואין נותנין לו מתנה מהן. וי"א⁴² שזה אפיקורס הוא אלא כל שמאמין אלא שהוא אין מקבל עליו להתעסק בזה וה"ה אם אין מקבל עליו להתעסק בא' מעבודות של הכהנים אין נותנין לו שום מתנה. ואפי' בדיעבד אם נתנו לו לא קיימו המצוה⁴³. ודוקא שאין מודה אבל אם מודה אף שאין בקי בהן ולא בכל הדינין שלהן נותנין לו מתנות כהונה.

נ. ואלו הן עשר במקדש וד' בירושלים ועשר בגבולים

מנו חכמים מתנות אלו⁴⁴, ואמרו עשרים וארבעה מתנות כהונה ניתנו לאהרן ואלו הן: עשר במקדש, ארבע בירושלים, ועשר בגבולין.

במעשר בהמה אבל כשחלקו וחזרו ונשתתפו אז דינם כמו שותפין דעלמא. הר המוריה שם. ועיין לה"מ שם וחי' הגר"ח הלוי ואכמ"ל

³⁸ רמב"ם הלכות ביכורים פרק א הלכה א

³⁹ אמרו חז"ל בספרי פ' קרח לפי שבא קרח וערער כנגד אהרן על הכהונה בא הכתוב ונתן לו כ"ד מתנות כהונה בברית מלח עולם, וכולם מנויין בפרשת קרח וגם אלו שלא הוזכרו שם מפורש ריבו אותם חז"ל שם מיתור הכתובים

⁴⁰ רש"י חולין קל"ב ב' וכ"כ המאירי שם שלבו נוטה למינות

⁴¹ שו"ע או"ח סי' קכ"ח ס"מ מ"א

⁴² פי' הח"ח ז"ל לתו"כ צו פט"ו ומצאתי בפ"י ר"ח חולין קל"ב ב' שב' פי' מודה משמש כמו שכתוב ונ' כונתו כפי' הח"ח ז"ל. דרך אמונה – ציון ההלכה הלכות ביכורים פרק א ס"ק ה

⁴³ שם ס"ק י

⁴⁴ רמב"ם שם הלכה יב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא קמא

ורבינו הרמב"ם חילקם⁴⁵ בחלוקה אחרת לפי קדושתם ודרך אכילתם וזהו מנינם:

שמנה מתנות⁴⁶ מהם אין אוכלים אותן הכהנים אלא במקדש לפני מחומת העזרה והיא עזרת ישראל אבל עזרת נשים אין אוכלין שם ק"ק⁴⁷, אבל לישראל אסורים באכילה שכולן קדשי קדשים.

וחמש מתנות אין אוכלין אותן אלא בירושלים לפני מחומת העיר ירושלים, וחמש מתנות אין זוכין בהן מן התורה אלא בארץ ישראל בלבד⁴⁸.

וחמש מתנות זוכין בהן בין בארץ בין בח"ל, ומתנה אחת זוכין בה מן המקדש.

נא. עשר במקדש... ושירי מנחות

מה הן השמנה⁴⁹ שאין נאכלין אלא במקדש.

א. בשר הטמאת אחד הטאת העוף שכולה נאכלת לכהנים ואין למזבח אלא דמה בלבד ואחד הטאת הבהמה שמקריבין האימורין והשאר נאכל לכהנים.

⁴⁵ יש ב' חילוקים בין מנין הגמ' למנין רבנו א' בפרט וא' בכלל, בפרט שחכמים מנו כל המורם מתודה ואיל נזיר בא' וכללו בוה גם המורם משלמים ורבנו חלקו לשלשה כדבסמוך הט"ו וכנגד זה יתר לרבנו שנים מהמנין ולכן צירף הטאת העוף והטאת בהמה ביחד ואשם ודאי ואשם תלוי ביחד שחכמים מנאום לשנים שנים והשלים המנין, ובכלל שחכמים מנו י' במקדש וי' בגבולין וד' בירושלים ורבנו מנה ח' במקדש (והיינו הי' שבגמ' שהרי רבנו הוריד ב' מהן וכללן כנ"ל) והד' שבירושלים מנה רבנו לחמש שהרי חלק המורם משלמים ומתודה ומאיל נזיר לג' ועורות קדשים מנה בפ"ע וקרא לה מתנה שזוכין בה מן המקדש כיון שאינה דוקא בירושלים והי' שבגבולין חלקם רבנו חמש בא"י וחמש בכל מקום. מרכבת המשנה ור"י קורקום

⁴⁶ שם הלכה ג

⁴⁷ כל הלשכות והמחילות הפתוחות לעזרת ישראל אוכלין שם ק"ק

⁴⁸ אבל מדרבנן נוהג תרו"מ גם במצרים ובכל ועמון ומואב

⁴⁹ שם הלכה ד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא קמא

ב. ובשר האשם בין תלוי שבא על הספק של חייבי כריתות בין ודאי והן חמש אשמות של מעילות ושל גזלות ושל שפחה חרופה ושל נזיר ושל מצורע.

ג. וזבחי שלמי ציבור הן כבשי עצרת שבאין עם שתי הלחם והן קדשי קדשים.

ד. ומותר העומר שהעומר נקמוץ ושיריו נאכל לכהנים⁵⁰.

ה. ושירי מנחות ישראל הנקמצות שנאכלין כדין קדשי קדשים, אבל מנחת כהנים אינה נאכלת ונקמרת כליל.

ו. ושתי הלחם המוהאים בשבועות.

ז. ולחם הפנים שמחליפים כל שבת⁵¹.

ח. ושירי לוג שמן של מצורע שנשאר אחר הזאותיו ונאכל לכהנים. אלו אינן נאכלין אלא במקדש, שכולן קדשי קדשים ואינן נאכלין אלא לזכרי כהונה.

נב. וארבע בירושלים הנכורה והביכורים והמזורם מן התורה ואיל נזיר ועורות קדשים

ומה הן החמש⁵² שאינן נאכלין אלא בירושלים.

א. חזה ושוק של שלמים, שהן קדשים קלים כדין שלמים ונאכלין בכל העיר לכהנים לבניהן ובנותיהן.

ב. והמזורם מן התורה להן והם, החזה ושוק, וחלה א' ורקיב א' ומצה א' וחמין א'.

⁵⁰ ומשום שהיא מנחת ציבור ואין לנו מנחת ציבור נאכלת אלא זו חשיב לה לעצמה. רש"י חולין קל"ג ב' ועי' בשמ"ק ב"ק ק"י ב' עוד טעם בשם הרא"ש:

⁵¹ חשיב להו לעצמן משום שאין נקמרות כלל ע"ג המזבח כשאר מנחות אלא נאכלות כולן לכהנים שם הלכה ה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא קמא

- ג. והמורם מאיל נזיר, והם חזה ושוק וחלה א' ורקיק א' וזרוע בשלה.
- ד. ובכור בהמה טהורה, שמקריבין אותו⁵³, ובשרו נאכל לכהנים בירושלים.
- ה. והבכורים, שאין נאכלין אלא בירושלים.
- אלו אינן נאכלין אלא בירושלים.

והמתנה שזוכין⁵⁴ בה מן המקדש הוא עורות העולות, והוא הדין לשאר עורות קדשי הקדשים⁵⁵ כולן לכהנים. ומותר להוליכן לכל מקום אפי' לחו"ל שאין בהן קדושה⁵⁶.

אבל עורות קדשים קלים לבעלים חוץ מן הבכור שניתן כולו לכהנים בחייו וממילא גם העור לכהן ואפי' בכור בעל מום ותמורת בכור כולו לכהן בחייו.

כג. ועשרה בגבולין תרומה ותרומת מעשר וחלה וראשית הגז והמתנות ופדיון הבן ופדיון פטר חמור ושדה אחוזה ושדה חרמים וגזל הגר

עשר יש שהם בגבולין חוץ לירושלים. חמש בארץ ישראל וחמש בחו"ל.

ומה הן החמש⁵⁷ שבא"י.

א. התרומה.

ב. ותרומת מעשר.

⁵³ ואם הוא בעל מום נאכל לכהנים אבל מותר גם לזרים וגם נאכל בכל מקום ורבנו לא חשיב ל"י כאן ומ"מ הוא כלול בכלל בכור

⁵⁴ שם הלכה ח

⁵⁵ כיון דכל הק"ק ניתנין לכהן ואין בהן דין הפשט כמו בעולה א"כ הכהן יכול למלגן ולאוכלן עם עורן ויכול גם להפשיטן ורק בעולה שיש מצוה להפשיט הוצרך הכתוב לומר עור העולה לכהן

⁵⁶ מ"מ אין ניתנין לכהנים אלא בביהמ"ק ולכן חשיב לה בפ"ע

⁵⁷ שם הלכה ו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא קמא

ג. והחלה ושלשתן קדש, שאסורין לזרים ולטמאים.

ד. וראשית הגז⁵⁸.

ה. ושדה אחוזה שהקדישוה בעליה ולא פדאה הבעלים או בנו עד היובל, אלא אחר פדאה יוצאה לכהנים ביובל בתנם, ואם לא פדאה אדם נותנין הכהנים דמיה ופוריז אותה⁵⁹, ושניהן חולין.

אלו אינן זוכין בהן מן התורה אלא⁶⁰ בא"י, ואין אוכלין תרומות וחלות של ארץ ישראל אלא בא"י. אבל תרומת חו"ל נאכלת בחו"ל וכן חלת חו"ל נאכלת שם.

ומה הן החמשי⁶¹ שזוכין בהן הכהנים בכל מקום.

א. המתנות הן זרוע לחיים וקיבה מבהמות חולין, וזה נוהג גם בחו"ל אולם דעת הרבה פוסקים שאין נוהג אלא בא"י וכן המנהג.

ב. ופדיון הבן.

ג. ופדיון פטר חמור, שפודהו בשה או בשויו ונותן לכהן

ד. וגזל הגר, שאין לו יורשים ונשבע לו שאין לו בידו כלום ואח"כ מת הגר צריך לשלם לכהנים כמו שהתבאר⁶².

ה. וחרמי כהנים שדינם שאם החרים דבר לכהנים כ"ז שהן בבית הבעלים הן בהקדש לכל דבריהם, נתנו לכהן הרי הוא כחולין לכל דבריהם⁶³.

⁵⁸ אין נוהג אלא בא"י כמש"כ רבנו לקמן רפ"י דילפי' ראשית ראשית מתרומה וי"א דמדאורייתא ראשית הגז נוהג גם בחו"ל אלא שלא נהגו כן

⁵⁹ אף על גב דשדה אחוזה ניתנת לאנשי משמר מ"מ חשיב ל"י בהדי הני שבכל א"י כיון שזוכין בהן בכל א"י במקום שנמצאת

⁶⁰ אבל מדרבנן נוהג תרו"מ גם במדינות הסמוכות לא"י כמבואר בריש ה' תרומות וחלה נוהג בכל חו"ל מדרבנן כדלקמן פ"ה ה"ז וראשית הגז אין נוהג גם מדרבנן בחו"ל כדלקמן רפ"י וכן שדה אחוזה לא שייך כלל אלא בא"י

⁶¹ שם הלכה ז

⁶² וזה אפשר לשלם גם בכל מקום וא"צ דוקא במקדש ואף על גב שאין זוכין בהן אלא כהנים של אותו משמר כמו שהתבאר מ"מ גם אם הוא בחו"ל צריך לשלם להם ואם מצאן בחו"ל יכול ליתן להם שם

⁶³ והן נוהגין גם בחו"ל ואף על גב דגם הן אין ניתנין אלא לאנשי משמר כמש"כ רבנו בסמוך ה"י ובפ"ו מערכין ה"ה מ"מ גם אם החרים בחו"ל צריך ליתנם לכהנים והם יכולין לבא לקחתם גם בחו"ל

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא קמא

וחמשתן חולין⁶⁴ לכלל דבר.

כד. חטאת שמתו בעליה הלכתא גמירי לה דלמיתה ... אשם נמי הלכתא גמירי לה כל שבחטאת מתה באשם רועה

כבר התבאר במסכת נזיר דף כה: שיש דינים בקרבן חטאת⁶⁵ מה שאינן בכל הקדשים, ודינים אלו אין להם טעם ולא דרשינא להו מקראי, אלא כך נאמרה לו למשה בסיני וכך באה הקבלה דור מדור עד משה רבינו והוא מסר לנו הלכות אלו וכך שמענו מפי משה מפי הגבורה. ואלו הם חמש חטאות המתות⁶⁶ א. "ולד חטאת" כלומר שהפריש נקבה לחטאתו ונתעברה וילדה קודם שהקריבה, דבשאר קרבנות נתפס הולד בקדושת האם ובחטאת מתה ב. "תמורת חטאת" כלומר שהמיר החטאת על בהמה אחרת, ובשאר קדשים כתיב: והיה הוא ותמורתו קדש ובחטאת תמות ג. "חטאת שמתו בעליה" וחטאת שמתו בעליה קודם הקרבתה, דבשאר קדשים מקריבין לאחר מותו ובחטאת תמות ד. "חטאת שנתכפרו בעליה", כלומר וחטאת שאבדה וכיפרו הבעלים באחרת ואח"כ מצאוה תמות. ה. "חטאת שעברה שנתה". כלומר שהקדישה לחטאת קודם שנתה כדין וקודם שהקריבה עברה שנתה ונאבדה אף שנמצאת קודם שהקריב חטאת אחרת תמות

וכיצד הן מתות לא שיהרגם בכלי או בידו אלא יכניסם לבית ונועל עליהם עד שימותו, ודברים אלו כולם מפי משה רבינו נשמעו.

וכל זאת בחטאת וכמו שקבלנו ממשה רבינו בחמש חטאות המתות כמו כן קבלנו ממנו שבאשם רועה, רק לא כל הדברים מצויים באשם, שולד אשם אין שהאשם אינו בא רק מן הזכרים, רק בתמורה משכחת לה ולד שהמיר על נקבה וילדה דדינה ג"כ לרעייה.

⁶⁴ מיהו החרמים אינן חולין אלא אחר שבאו ליד כהן

⁶⁵ ערוך השולחן העתיד הלכות פסולי המוקדשין סימן קלא סעיף א

⁶⁶ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק ד הלכה א

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא קמא

אבל⁶⁷ אשם ודאי⁶⁸ שמתו בעליו, ושכפרו בעליו, מדין תורה ירעה עד שיפול בו מום וימכר ויפלו דמיו לנדבה⁶⁹, שכל שבחטאת תמות באשם ירעה עד שיפול בו מום ויפלו דמיו לנדבה. וכל זה הלכה למשה מסיני.

ואשם תלוי⁷⁰ מדין תורה⁷¹ יכול להקריבו עולה וגזרו חכמים שיהיה דינו כאשם ודאי כדי שלא יבוא להקריבו עולה גם אם לא מתו או נתכפרו בעליו.

⁶⁷ רמב"ם שם הלכה יד

⁶⁸ וכן באשם תלוי ועיין או"ש ומרכה"מ שם

⁶⁹ אמר קרא הוא בהוייתו יהא וקרא לאקולי אתי דדי בניתוק בעלמא וה"פ הוא בהוייתו תהא כלומר כשהוא בהוייתו אסור לשנותו לקרבן עולה, אבל כשאינו בהוייתו כמו כשניתקו כשר לעולה. ערוך השולחן העתיד הלכות פסולי המוקדשין סימן קלב סעיף ז

⁷⁰ מרכה"מ שם

⁷¹ ודעת תוס' ד"ה שחטו שכל אשם שכיפרו בעליו עומד לעולה מדין תורה רק גזרו חכמים שלא יקרבוהו עולה שמא יעשו כן אף קודם שכיפרו בעליו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

